

Sygn. Akt XVII AmE 316/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: **Sędzia SR (del.) Jolanta Stasińska**

Protokolant: Magdalena Żabińska

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2019 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) z siedzibą w P.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o ustalenie corocznej opłaty

na skutek odwołania (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) z siedzibą w P. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 10 kwietnia 2018 roku, Nr(...)

1. oddala odwołanie,
2. zasądza od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) z siedzibą w P. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SR (del.) Jolanta Stasińska

Sygn. akt XVII AmE 316/18

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 10 kwietnia 2018 r., numer(...), na podstawie art. 34 ust. 1 w związku z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 220 z późn. zm.) i art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 oraz z 2018 r. poz. 149), art. 21 § 3 i art. 23 § 1 w związku z art. 2 § 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201 z późn. zm.) oraz § 6 ust. 4 w związku z ust. 1-3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja (Dz. U. z 1998 r. Nr 60, poz. 387 i z 1999 r. Nr 92, poz. 1049), ustalił dla (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. coroczną opłatę należną za lata 2013 - 2014 z tytułu koncesji na obrót paliwami ciekłymi (decyzja Prezesa URE nr (...)) - na kwotę odpowiednio:

za rok 2013 - 439,00 zł (słownie: czterysta trzydzieści dziewięć złotych);

za rok 2014 - 443,00 zł (słownie: czterysta czterdzieści trzy złote).

Od powyższej decyzji odwołanie złożyła (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) z siedzibą w P. zaskarżając ją w całości, wnosząc o jej uchylenie w całości.

Odwołujący w uzasadnieniu odwołania podniósł, że nie jest w stanie sprostać zaspokojeniu wskazanych opłat koncesyjnych, gdyż w dniu 4 marca 2013 roku doszło do wrogiego przejęcia całego majątku spółki, tj. wszystkich jej nieruchomości przez nieuczciwego współnika. Konta bankowe spółki zostały pozbawione jakichkolwiek środków finansowych, zaś dokumentacja spółki została ukryta przed pozostałymi udziałowcami. Od momentu zrzeczenia się przez prezesa spółki tej funkcji, spółka pozostawała bez władz. Sprawy spółki toczyły się od 2013 roku do 2016 roku. W tym okresie, jak i obecnie spółka nie mogła i nie może prowadzić żadnej działalności. Nie posiada nawet siedziby ani adresu. Powód wskazał też, że od 2017 roku toczy się śledztwo przeciwko nieuczciwemu współnikowi oraz byłemu prezesowi spółki.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes URE wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie od powoda na rzecz Prezesa URE zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie pozwany podtrzymał stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Przedsiębiorcy (...)Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. udzielono koncesji na obrót paliwami ciekłymi udzieloną przez Prezesa URE w dniu 21 kwietnia 2009 r., znak:(...) na okres 20 lat, tj. na okres od dnia 1 maja 2009 r. do dnia 1 maja 2019 r. /k. 38-40/

W dniu 24 sierpnia 2015 r. oraz w dniu 22 stycznia 2016 r. zostały wszczęte z urzędu wobec Przedsiębiorcy postępowania administracyjne w sprawie obliczenia corocznej opłaty z tytułu koncesji na obrót paliwami ciekłymi, należnej odpowiednio za lata: 2013 i 2014. /k. 3, 7 akt adm./

Wobec nieskuteczności kierowanych do Spółki wezwań do uregulowania należnych za lata 2013 - 2014 opłat z tytułu koncesji na obrót paliwami ciekłymi oraz nie przedstawienia informacji niezbędnych do obliczenia opłat z tytułu tej koncesji, postanowiono dokonać obliczenia należnych opłat z lata 2013 i 2014 na podstawie danych zawartych w nadesłanym przez Spółkę formularzu, dotyczącym opłaty za 2012 r. /k. 1,2, 5, 6, 11 akt adm./

Pismem z dnia 6 lipca 2017 roku spółka w likwidacji wskazała, że w dniu 4 marca 2013 roku doszło do wrogiego przejęcia spółki, tym samym spółka nie dysponuje żadnym majątkiem i dlatego nie jest w stanie sprostać oczekiwaniom dotyczącym uiszczenia powyższych należności. r. /k. 9 akt adm./

Pismem z dnia 25 stycznia 2018 roku Prezes URE zawiadomił Przedsiębiorcę o zakończeniu prowadzonego postępowania i przysługującym mu prawie do zapoznania się z całością zebranego w sprawie materiału dowodowego. /k. 12, 13 akt adm./

Przedsiębiorca w wyznaczonym terminie nie skorzystał z przysługującego mu uprawnienia. /bezsporne/

W dniu 10 kwietnia 2018 roku Prezes URE wydał decyzję Nr (...) / k. 14-15 akt adm./

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów, w tym zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane, jak również w ocenie Sądu nie budziły wątpliwości.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosowanie do treści art. 34 ust. 1 ustawy z 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2017 r., poz. 220 ze zm.) przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja, wnosi coroczne opłaty do budżetu państwa, obciążające koszty jego działalności.

Delegacja dla Rady Ministrów do określenia w drodze rozporządzenia wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa URE opłat koncesyjnych zawarta w ust. 3 wskazanego przepisu wskazuje, że opłaty te należy określić z uwzględnieniem wysokości przychodów przedsiębiorstw energetycznych osiąganych z działalności objętej koncesją, a także kosztów regulacji. Rada Ministrów określiła w rozporządzeniu z 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa URE corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja, wysokość oraz zasady wnoszenia i obliczania opłaty (Dz.U. z 1998 r., Nr 60, poz. 387).

Stosownie do § 1 ust. 1 ww. Rozporządzenia (w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania decyzji), wysokość corocznej opłaty, wnoszonej przez przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja, stanowi iloczyn przychodów przedsiębiorstwa energetycznego, uzyskanych ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) lub towarów w zakresie jego działalności objętej koncesją, osiągniętych w roku poprzedzającym ustalenie opłaty, oraz współczynników opłat, z zastrzeżeniem § 2. Zgodnie z treścią § 2 ust 1 Rozporządzenia, opłata dla każdego rodzaju działalności objętej koncesją nie może być mniejsza niż 200 zł i nie większa niż 1.000.000 zł.

Z kolei w myśl § 4 ust. 1 ww. Rozporządzenia, opłatę wnosi się w terminie do 31 marca każdego roku, tj. z góry.

W pierwszej kolejności należy wskazać na konstytutywny charakter decyzji ustalającej wysokość opłaty koncesyjnej. Jakkolwiek zasadniczo to przedsiębiorstwo energetyczne oblicza wysokość opłaty - § 3 Rozporządzenia i jest ono obowiązane udokumentować prawidłowość obliczonej opłaty oraz przedstawić Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki dane stanowiące podstawę jej obliczenia, niemniej jednak w razie stwierdzenia, że opłata została obliczona w sposób nieprawidłowy oraz w razie niewniesienia opłaty w terminie określonym, to Prezes Urzędu Regulacji Energetyki dokonuje obliczenia opłaty - § 6 Rozporządzenia.

Opłaty koncesyjne to opłaty o charakterze administracyjnym, które wnoszone są do budżetu państwa, stanowiąc jego dochód. Należą one do kategorii tzw. „niepodatkowych należności budżetu państwa”, do których stosownie do treści art. 2 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tj. Dz.U. z 2005 r., Nr 8, poz. 60 ze zm.) mają zastosowanie przepisy Działu III ustawy ordynacja podatkowa, regulujące między innymi szacowanie wymiaru zobowiązań.

Obowiązek wnoszenia opłat koncesyjnych wyznaczony jest natomiast przez sam fakt posiadania ważnej koncesji i oblicuje do uiszczenia opłaty koncesyjnej, bez względu na faktyczne wykonywanie działalności koncesjonowanej. Dlatego też dla powstania obowiązku wniesienia stosownej opłaty nie ma znaczenia, czy powód wykonywał działalność koncesjonowaną w latach 2013 i 2014. We wskazanych latach przedsiębiorca posiadał ważną koncesję, o której cofnięcie dotychczas nie wnosił. Twierdził jedynie, że spółka od 4 marca 2013 roku nie posiadała majątku, a z tego względu nie miała i nie możliwości uiszczenia opłaty koncesyjnej. Stanowisko powoda w powyższym zakresie jest niezasadne i bezpodstawne. O powyższym świadczy również okoliczność, iż dopiero w dniu 26 października 2015 roku zostało wydane postanowienie Sądu o rozwiązaniu spółki i ustanowieniu likwidatora spółki (odpis KRS – k. 11-18). Istotnie również, jak zauważył pozwany, dopiero wpis o charakterze konstytutywnym tj. o wykreśleniu z rejestru kończy byt spółki. Z powyższego bezsprzecznie wynika zatem, iż w latach 2013 i 2014 spółka była podmiotem praw i obowiązków, bez względu na zmiany w składzie organu spółki uprawnionego do jej reprezentacji oraz posiadała koncesję na obrót paliwami ciekłymi, a zatem zobowiązana była do uiszczenia opłat koncesyjnych za wskazane wyżej lata.

Sąd podziela stanowisko wielokrotnie wyrażane przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, że „choć opłata koncesyjna jest uiszczana w związku z przyznaniem praw wynikających z treści koncesji, to jednak nie odnosi się ona do faktycznego wykonywania działalności koncesjonowanej, lecz do jej hipotetycznej możliwości, na co wskazuje moment jej uiszczenia, tj. z góry za cały rok oraz oderwanie wartości tejże opłaty od faktycznie zrealizowanych w

danym roku obrotów, a ustalenie jej na podstawie obrotu z roku poprzedniego. Opłata ta nie jest bowiem świadczeniem przedsiębiorstwa energetycznego, które wnosi ono proporcjonalnie do okresu, w którym korzysta z udzielonej sobie koncesji. Wprawdzie stanowi ona (opłata) w pewnym sensie swoistą cenę za prawo prowadzenia działalności koncesjonowanej, ale nie jest ustalana w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności koncesji, ani też nie pozostaje w związku z realnie osiąganym dochodem w roku, w którym powstał obowiązek zapłaty opłaty. Obowiązująca ustawa nie przewiduje możliwości braku wniesienia opłaty w związku z zaprzestaniem działalności gospodarczej. Opłata ta jest bowiem należna z uwagi na sam fakt udzielenia koncesji, a nie od prowadzenia bądź nie działalności gospodarczej wyrok Sądu Okręgowego - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 7 grudnia 2015 r. XVII AmE 147/14, Legalis Nr 1751885. Takie stanowisko zostało również wyrażone m.in. w wyrokach SOKiK z dnia 27 marca 2018 r., sygn. akt XVII AmE 89/15, czy też z dnia 02 listopada 2015 r., sygn. akt XVII AmE 117/14.

Przechodząc na grunt przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, że Prezes URE co do zasady prawidłowo zatem przyjął, że podmiot posiadający koncesję winien uiścić opłatę zarówno za 2013 r., jak i 2014 rok, albowiem przedsiębiorca posiadał wówczas koncesję i nie uiścił za nią należnych opłat za wskazane lata. Sposób określenia wysokości naliczonej przez pozwanego opłaty jest w ocenie Sądu prawidłowy, gdyż opiera się o przepis art. 23 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2017 r., poz. 201 ze zm.), w myśl którego organ określa podstawę opodatkowania w drodze oszacowania w przypadkach gdy brak jest ksiąg podatkowych lub innych danych niezbędnych do jej określenia lub dane wynikające z ksiąg podatkowych nie pozwalają na określenie podstawy opodatkowania, lub też podatnik naruszył warunki uprawniające do korzystania ze zryczałtowanej formy opodatkowania. Zgodnie z § 5 tego przepisu, określenie podstawy opodatkowania w drodze oszacowania powinno zmierzać do określenia jej w wysokości zbliżonej do rzeczywistej podstawy opodatkowania. Organ podatkowy, określając podstawę opodatkowania w drodze oszacowania, uzasadnia wybór metody oszacowania. Szacowanie wymiaru opłaty, zgodnie z powołanymi wyżej przepisami ordynacji podatkowej, w sytuacji gdy podstawowy sposób wymiaru na zasadach ogólnych nie może być procedowany ze względu na brak danych do ustalenia podstawy opodatkowania w zwyczajnym trybie, jednoznacznie wskazuje, że to dopiero w treści decyzji organu następuje ustalenie wysokości zobowiązania przedsiębiorcy.

Przy czym dla ustalenia opłaty za rok 2013, czy 2014 r. miarodajne powinny być przychody przedsiębiorstwa energetycznego uzyskane z działalności objętej koncesją w latach poprzedzających ustalenie tych opłat. Skoro zatem przedsiębiorca nie przedstawił dowodów na wielkość przychodów z tej działalności w 2012 r. i 2013 r., to właściwe było zdaniem Sądu odwołanie się do metody szacowania podstawy zobowiązania.

Organ regulacyjny prawidłowo bowiem dokonał obliczenia należnej opłaty, na podstawie danych zawartych w nadesłanym przez Przedsiębiorcę formularzu, dotyczącym opłaty za 2012 r. z działalności objętej koncesją za rok 2011. Dodać należy, że Przedsiębiorca pomimo wezwań do złożenia informacji niezbędnych do obliczenia opłat koncesyjnych, zignorował ciążący na nim obowiązek. Wynika on z samej treści art. 34 – Prawa energetycznego, albowiem wyraźnie stwierdza, że coroczne opłaty do budżetu państwa, obciążające koszty jego działalności (opłaty koncesyjne) wnosi przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja. Na podkreślenie wymaga zatem sam fakt udzielenia koncesji, a nie fakt prowadzenia czy zaprzestania działalności, gdy w tym wypadku koncesja udzielona powodowi nie została cofnięta. Wskazany wyżej przepis wyraźnie to wskazuje. Wskazać tu należy, iż podnoszone przez spółkę trudności związane z dostępem do dokumentacji spółki, nie stanowią okoliczności zwalniających spółkę z obowiązku jej przedstawienia, czy uiszczenia opłaty koncesyjnej.

Fakt, że obowiązek uiszczenia opłaty powstaje w każdym kolejnym roku, z dniem 1 stycznia, zaś opłata powinna być uiszczona stosownie do treści § 4 ust 1 Rozporządzenia do 31 marca, oznacza, że opłata jest uiszczana z góry i odnosi się do całego roku. Wobec tego, że opłata jest należna z góry za cały rok, także w latach 2013 i 2014 opłata powinna być uiszczona odpowiednio do dnia 31 marca 2013 roku i 31 marca 2014 roku.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z art. 98 § 3 w zw. z art. 99 k.p.c. stosownie do wyniku sporu. Do kosztów niezbędnych do celowej obrony zaliczono poniesione przez pozwanego koszty zastępstwa procesowego w wysokości

720 zł określonej w § 14 ust 2 pkt 3) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 265) - w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia odwołania.

Sędzia SR (del.) Jolanta Stasińska